

БЕЛАРУСКИ ШЛЯХ

Прэс рэдакцыі і адміністрацыі:
пухуская вул. д. № 12

кция адчынена ад 1 да 2 гадз.
насьля поўдня.
цістрацыя—зрана ад 10 да 2 гадз.
У вечары ад 5 да 7 гадз.
кция пакідае за сабой права па-
ніць перасыланыя рукапісы і ко-
рэспондэнцы.

Цана
асобн. нум. 15 к.

Падпіска: з ластаўкай да дому у Мін-
ску на 1 месяц 3 рублі.

Цана абвестак:
за верш пэтыту на 1-й стран. 1 рубль
на плошчы 50 коп.

Штодзенна грамадзка-палітычная газэта.

Менск. Аўторак 21 мая 1918 г.

Год I

46.

Абавязковая пастанова.

Датычучая спосабау проі пошэстных хваробау.
§ 1. Дзеля нідалушчэння распаюсюджэння заразных хваробау у г. Менску, патрэбно каб ад кожным выпадку ведамлялось як магчыма бардзей санітарнай паліцы.

Для гэтага усе міліцыйска-паліцыйскія вучасткі у Менску назначаюцца пунктамі заяву аб выпадках фэброуна-захарных хваробау і павінны быць азначаны адпаведнымі надзійніцамі.

§ 2. Жыхароу дзеля іх уласнага інтэрэсу просьць разам з пакладанымі заявамі у бліжэйшым месецу аб усякім выніку гэтах занедужань.

§ 3. Дактары, фельчары і акушоркі абавязуюцца супраць магчымы скора рабіць гэтыя заявамі на асобных рэзультатных картках заразных хваробау, якія выдаваюцца з Местовай Управы.

§ 4. Месець заявляцца: Джума, халера, проказа, плягіты тыфус, столбняк, зваротная фебра, маліярыя, брушны фус, дэзынтарыя, дыфтэрый, шкарлятына, адзер, сыфіліс, шанк, трывпэр, туберкулез, заражэнне трыхінамі, заражэнне надскурнія хваробы, сабачае шаленства, сыбірская хвароба і знедужання, якія даюць падайзрэнне аб гэтых хваробах.

§ 5. Ніспоуненне гэтай пастановы карацімечца грашом штрафам да 500 марак.

§ 6. Пастанова гэтая прыймае сілу ад дня яе абвешчання.

Менск, 17 мая 1918 году.

Командант
фон-ФРАНКЕНБРГ
Палкоунік.

Абвешчэнне.

Датычучая змагання с квотніцтвам
1) Хто за тавар альбо за работу запатрабуе надмерную высокую цену, т. е. цену якая відзіма ні адпаведае цраўівай вартасці тавару ці работы, карацімечца грашовым штрафам да 10000 марак, ці пазбауленнем вольнасці да гадоу ці абоім карам разам. Адначасна таргоуля ці предыемствам могуць быць зачынены альбо на час, альбо на пуседы. Прыгавор будзе публікавацца.

2) Гандляры, рамеснікі і фабрыканты абавязаны на запатрабаванне ураду нямечкай паліцыі представіць даныя б месецу купоулі і закупачных цэнах тавару, якія яны алюпі. У выпадку ніймення гэтых даных цену на тавары будзе назначана нямечкімі уладамі.

3) Заявы аб нідаволенім квотніцтве павінны скіроўцацца у урад нямечкай паліцыі Койданауская вуліца № 28.

У заяве павінны быць паказаны прозьвішча і адрес ага хто робіць заяву, і тае асобы імя і фамілія, якія скірована, так сама тавар ці работа, за якую на думку таго хто адае заяву патрабуюць надмерна высокую цену і яе выскажаць.

МЕНСК
6 мая 1918 р.

Командант
фон-ФРАНКЕНБРГ.
Палкоунік.

АБВЕСТКА.

Менская Местовая Управа гэтым даводзіць да агульнаго ведама, што у Будоунічым аддзеле Управы, у Аўторак 21 мая у 12 гадзін дня адбудзеца устны торг, ператоржка сараунаванне у закрытых копяртках на дэгулянтыя баракі і іншыя рэчы с складау на Курасоўшчыне і з другіх складау.

Асобы ахвочы да торгу могуць аглядзіць баракі і інш. рэчы на месецу, а кандыцы да торгу штодня ад 10 гадзін з рана да 4 гадзін дні у Будоунічым аддзеле Управы.

Да часу торгу павінен быць паложаны залог у 5% прапанаванай сумы.

Член Управы

Іажынэр В. Цыяніскі.

Дзелавод А. Гноінскі.

Менск 21/р.

Эпідэмія разанцы.

Ніудала вайна, банкроцтво старога парадку і салдацкая пугачоушчына з яе соцыялізмом «зделанным у Туле» (made in Tula) нарабіла таких штута, што людзі у акуніраваных землях безмерна рады, што адчапіліся ад большэвіцкіх рэформатароў. Нікаторыя кінуліся за-моцна у праца, адрачоўца ад соцыялізму і нават ад демакратызму і нудзіца па моцной улесці.

«Тульскі» соцыялізм адрачываець Валікаросю шыбкімі крокамі у аравійскую пустэльню, дзе з месца на месца пераходзіць розныя «красногвардзійцы», комісары «затары», каторыя трymаюць мірных абыватэляў, як бы падтатарскай нарадай рабоўцамі, пакладаюць контрыбуцы і соцыялізуюць, ужо начынаючы ад Орши, чужыя кішэні. Сам народ вілікарускі ніколі ві арганізуець Эўрапейскага парадку, хіба што з'явіца зноў стары самадзержаўны кій. Мощней сярэдний клясы там німа. Утопісты Ленін патроху прызнаець, што патрэбен кій, патрабы царскія афіцэры, каб зрабіць нешта на ўніверсітэце падліцьскага войска. Чох рорылі — скора там будзе цар! Вілікарусы гэта самадзержаўныя «чалавекі», —альбо большэвіцкі камісар, альбо цар.

На Украіне дробныя землеробы-уласнікі, той моцныя дробна-буржуазны творчы элемент, каторы можа быць фундаментам дзержавы, скінуу соцыялістичную Раду, за Радай зляцуе з нашай суседкі як дым увесе тульскі соцыялізм і усе эканамісты камісары, што Украіна уратавалася гэтым ад эканамічнага занішадку. Калі ракцыя пойдзе там правей камісару, то усякаму демакрату уже забаліць сэрцо. Калі агладзім усе акраіны быушай Імперыі, то зауважым, што нідзе ужо ні відаць у жывых і адной Рады, выбранай народам у часе рэвалюцыі, апрыч Беларускай Рады.

Доля Беларускай Рады, Беларускай Рады выбрана

Усе беларускім конгрэсам з 1700 чалавек. Былі представілі ад кожнай воласці, горада, ад усіх нацыянальных арганізацыяў, ад беларусаў — воіну усіх армій, Фронту. Ні адна нацыя у б. Расіі ні мела таго звязу з усімі зямлямі.

Прайшлі 4 месяцы; за гэты час Рада мела многа крытыкі, але нацыянальную ідэю адраджэння беларускай дзержаўнасці яна данясла да славнішага дні; зрабіла гэта як магла і як разумела.

Гаспадарская мудрасць нашага народа вымагаецы прыцяперацівініх варунках другой тактыкі і другой палітыкі, каб выцігнуць нашу змучаную Балькоўчыцу на дарогу славы, добра і вольнасці. Ў вугол гэтага павінна быць падложена мудрая зямельная Эўрапейская рэформа. Да гэтага Рада прызываець у Сакратырыят новых людзей і новых краевыя сілы з усіх станоў народа. Палітыка гэта дыктуюцца дзержаўнай мудрасцю.

Будзем спадзевашца, што наша Рада дажывець і да другога конгрэсу і здаць иму адчот аб самым цажкім перадзе гісторыі Беларусі.

Абнас.

(С прэссы).

Віленскі «Новы Вестнік» у № 45 друкавае допіс артыкул з Менску пад аглакам «В Беларускай Радѣ», у якім пішыца аб беларускіх спраўах:

«У настрою беларускіх дзеячоў меншчыны [«минскага края»] у апошнія часы ідзе разкі зварот у бок збліжэння з Нямеччынай. Пад упрыгам гэтага звароту у настрою шырокіх колаў беларускіх дзеячоў, з беларускай рады выйшлі представілікі партыі чыста вілікарускіх складу мыслі і способу чыннасці, у тым ліку і пікаторыя представілікі земскага і местовага самауправления, укомплектаваныя дзяячоўчы хібам выбарнага канкуру з асобамі пэўнай вілікарускай орністадзіяй, чужых месцовых інтарэсам і пакінам. За тое у беларускую ра-

ду уліваюцца элементы прадзіві месцовых, дзеячы беларускага представіліцтва, з якімі азначанай заходзіць орыентацыяй. Характэрна і пасведчаны, што беларускі народовыя соцыялісты і представілікі «Беларускай соцыялістичнай грамады» ні пакінулі рады, а паўзялі учасцё у тым гісторычным і падзеянні у якім было вызначано, што доля Беларусі да пера і у будучыне цесна дакранающа і інтарэсі яе звязаны.

Гаспадарская мудрасць нашага народа вымагаецы прыцяперацівініх варунках другой тактыкі і другой палітыкі, каб выцігнуць нашу змучаную Балькоўчыцу на дарогу славы, добра і вольнасці. Ў вугол гэтага павінна быць падложена мудрая зямельная Эўрапейская рэформа. Да гэтага Рада прызываець у Сакратырыят новых людзей і новых краевыя сілы з усіх станоў народа. Палітыка гэта дыктуюцца дзержаўнай мудрасцю.

Будзем спадзевашца, што эканамічны звязак з Нямеччынай. Толькі гэты звязак адчыняе шырокую дарогу прамежнай дзержаве паміж Захадам і Усходам, дзержаве, культурныя і эканамічныя сілы якіх большія большія відзягні і зрэлымі у гэтым і разумелі, што ядынае выйсці з туціка для Беларусі — гэта эканамічны звязак з Нямеччынай, аб чым і зроблены адпаведны прэдстаўленія у Берлін. Адваранне ад Вілікаросіі, вікамі прыгнітаўшай край ужо было абвешчане раней і гэты было повадам для адходу ад рады тых групп і партый, каторыя уяўлялі Беларусь толькі як частку Вілікарускай федэрациі. Беларускі дзеячы аказаліся большія даека-відзягні і зрэлымі у гэтым і разумелі, што ядынае выйсці з туціка для Беларусі — гэта эканамічны звязак з Нямеччынай, аб чым і зроблены адпаведны прэдстаўленія у Берлін.

Агульныя

весткі.

— Бачучы на значнае прадставілікі земскага войска на заходнім фронце, Нямечкія ўлады дазвілі варочанца беларускім усіх колам на свае родныя месцы. Зварот ідзеца памалу, бо край месца нацярпеці ад вайны. Нямечкія ўлады даюць улекачом матэрыяльную помагчы.

«Германія» Мінск, новага

— Быўшы ангельскі міліціялся да спраў харчавання і момэнт, западзякаўшы ад съцісклага сваім падтрымоўваннем тых саміх гроўнага нормаў, якія ён адносіці са ўсею для усіх жыхароў сялянінам. «Германія» Мінск у хату

— 14 і 15 мая у Беларускага па-

адбыўся сход селянскага звязку, на якім шырока абаўліліся патрэбы селянства. Селянскі дэпутат д-р Кроне сказаў паміж іншым, што селянскія звязкі стаяць на пачатку, што усе грамадзянне дэргаюцца становіць адну сям'ю і што нідамагання аднай групі грамадзян цягнуць за сабой бяду для другіх і для усяго гасударства.

(«Германія» № 226).

— Па весткам 15 мая нямецкім падводнымі лодкамі затоплены ангельскія параво-ды уемнасцю 11,500 тонн.

(«Фосс.» газета № 248).

— Кангрэсам Амерыканскай Рэспублікі адкінунту трэбаванне прэзыдэнта рэспублікі Вільсона сабе дыктатарскага паўнамоцтва».

(Газета 10 арміі № 574).

— Французы, у каторых ўласныя ваенныя рэзервы вычэрпаны—змушаюць сваіх чорнаскурых падданых уступаць у армію. Да 1916 году яны падвялі у баевыя лініі 600,000 нэграфаў афрыканцаў. Негры ні добра пераносяць клімат Эўропы і шмат з іх памірае ў ад сухотаў і другіх хвароб.

(Газета 10 ар. № 573).

Баху. Цэнтр нэфтовага промысла занят большэвікамі.

(Германія № 228).

— Па весткам з Бэрліна ад 16 мая—затоплены нямецкім падводнымі лодкамі ангельскія параво-ды уемнасцю 25.000 тонн.

(Германія № 228).

— Глаўны камітэт соцыялістаў—рэвалюцыянераў занес пратэст у народную аду французскіх соцыялістаў у Парыжу пропіту міжнароднай палітыкі большэвікоў. Яны вымягаюць выключэння большэвікоў з інтэрнацыяналу.

(Германія № 228).

— Вывоз харчоў з Румыніі і Украіні—з уражаю 1917/18 мелосы вывезы з Румыніі у Аўстрыю—482,803, з Германіі 385,850 тон. хлеба. Вывезено з Румыніі у Германію—у 1917 г. 6 мільёну яек, у 1918 г.—5,300,000. Украіна мае даставіць да 17-го жніўня 60,000,000 пудоў хлеба па цене 5 р. 80 к.—6 р. 40 к. Аўс, жыто і кукуруза—5 р. Як мае быць дастаўлено 500,000,000 пітук.

— у Германію, $\frac{4}{10}$ —у Аўстрыю па цене $27\frac{1}{2}$ фенігаў за пітуку.

(Nord. Alldem. Zeit, № 249).

БЭРЛІН 18/V. Каля берагу Англіі патоплены нямецкім падводнымі лодкамі Аніпскія параво-ды наагул уемнасцю 13.000 тонн.

Kreuz. Zeitung. № 251).

ОНДАН 16/V. Перад за-сем'ям аф-

онуникай.

дай Гельсінфорсу і Свіа-

Б. загада былі ўзарваны у фін-дамі скуре заліву 7 расійскіх пад-

С. К. З. Ф. лодак, 4 амэрыканскіх

афганічных

корэспондэнтаў

назваў троі пункты як ангельскія умовы міру:

Мір павінен быць спрадядлівы як для вялікіх так і для малых народаў, гоноровы, каб ні уніжаў гонару нікога з супраціўнікаў. Трывалы каб абезпечыць съвёт і будучыя пакаленія.

(Dz. Wil № 116.)

— «Berlitz Tagebl.» падае, што нібыто ідучь пераговоры аб конфэрэнцыі пэй-тральных дэргаваў з метай пачаць шырокія заходы для таго каб зрабіць мір.

(Dz. Wil. № 116)

Весткі з Pacii.

— Цікавыя для характэрыстыкі большэвіцкіх дзеячоў у Pacii паказаны далі съведкі на судзе быўшага комісара ваяннага флота Дыбенка.

Съведак Фішман гаворыў аб абароне Нарвы, каторым кіраваў «чрезвычайны штаб»: «Штаб трэбыло рэорганізація, бо яго праца ішла пінормальна. Асабліва ні адпаведала патрэбі праца Крыленко. Я і мае таварышы неколькі разоў паднімалі пытанне аб безчыннасці Крыленкі. Мы лічылі раней што вееннае дзело знаємо ўсім членам «чрезвычайнага штаба», а у тым ліку і Крыленко, але потым пераканаўся, што з усіх іх—як адказаў малака»...

Съведак Нейбут: Становішча было крытычным. У Нарве з піцярпілівасцю чакалі помочы. Даведаўшыся што ідзець Дыбенка с парцізанамі Нейбут кінуўся яму па спатканию і калі Ямбургу быў прыната Дыбенкай у вагоні.

У вагоні съведку здзвіў та-кі образ: сядзело неколькі чалавек, пілі і вялі съвісі ні рэволюцыйную гутарку—

«Здорово-ж мы учора у Петроградзе падгульнулі—гвардыю нехта—аж сягоння гала-ва баліць».

«Ці у вас у Нарве спірту многа?— запытала Дыбенко.

Ні пібезчынасцю для Нарвы, ні нямецкім сіламі Дыбенко і яго штаб ні цікавались, хада вояёніча і гаварылі «шакамі закідаем да Раўлю дойдзем...»

Але пават з Нарвы Дыбенко уцек ні дачакаўшыся прыходу немцаў, пакінуўшы на успамін аб сабе і сваёй компаніі прыказы аб стане аблогі, абычніцэ сънегу і аб тым каб усе купцы і банкіры явіліся «в понедзельник на собраніе».

— «На што запатрабавала ся яўка,— у гэтым ніграматным прыказе пісці упаміналось»—кажа съведак.

Такія то яны,—людзі като-ры казалі, што толькі яны могуць суменна служыць народу!

«Усім па роўну»

У аднай з вагасціў Спас-скага павету, Казанскай губ. селяне зрабілі падзел усіх зямлі згодна с прынцыпам:

«усім па роўну». Дзялілі і на асабаў да земляробства саўсім ні прычастных.

У скутку на душу прыйшлося па $\frac{1}{2}$ дзесяціны. [П. Т. А.]

П. Т. А. ад 10 гм. павінен з Самары: Арганізація «новолужскій комиссаріят по немецкім дѣлам», каторы будзе разглядаць усе справы датычучыя нямецкіх колоністаш у Паволожжу. У заданія камітэту ўходзіць арганізація самапраўлення у колоніях па савецкім асновам. Поўноўладства комісарыту працягнуцца да першага з'езду колоністскіх совдепоў.

Усім саветам а так сама харчовым камітэтам Ленін падаў гэтую тэлеграму:

Пецярбург ў нібівалым ка-тастрофічным становішчу. Німа хлеба. Раздана апошняя рэшта хлеба й бульбяной му-кі. Чырвоная стадіца на краі загібелі, контр-рэволюцыя ўжо падняла сваю галаву ды накіроўвае нідаволенне массаў проца Савета Народных Коміса-роў. Нашыя клясавыя во-рагі маніца замарылі нас голадам. Толькі напружэнне ўсіх сілаў можа памагчы й выратаваць Пецярбург. Ад імі-ні Соцыялістычнай Саветскай Рэспублікі трэбую дапамогі Пецярбургу.

МЕНСКАЕ ЖЫЩЦЕ.

Сярод украіцаў 19 мая за-кончона паверачная запісі на грамадзянскія эшалоны дзеля адпраукі на Украіну.

Адход эшалона будзе гэтым днём.

Першае пасядзінне новавы-браний еўрэйскай абычыны ад-было у салі «Парыж» учора 20 мая дзе было выслушівание, глаўным чынам, фракцыйных дэклараціяў. Прэні досіць га-рачыя. Было даложэнно, паміж іншым, і а рэштычным ат-казе ад учасція у справах абычыны безпартыйных, па спіску № 9, еўрэя, нідавольных перамогай на выбараў предстаўнікаў сынізму і «бунда».

Губ. Зем. Управа атрымаўшы дазвол ад губ. сабрannія на трыдцяці-тысячны крэдыт на апеку над дзяцімі, дэмон-стратычна выкінутымі прытулкамі падкідышау Т-ва «Міласэрдзія» (загадывае там «вядомы» адвакат Поніквіцкі) за борт у дзень адчынення сабрannія, у хуткім часе уладжы-ваецы свой прытулак. Дзеля гэтага т-ва «Міласэрдзія» пад-няло проціу губ. зем. управы скандал, што апошняя, адпуш-каючы шмат гадоў дзяцінаму прытулку субсідзюю і ні бачу-чи падрахунка, патрэбавала перадачы спрау прытулка у свае рукі, на што, пасыль «съпешнай» легалізацыі т-ва на новых асновах, былі перэданы нісправы і нірукомасці з інвентаром прытулку, а адны дзеци (у відзе дэмантрацыі).

Благасць вышэй апісанага паступку т-ва «Міласэрдзія»

«усім па роўну».

У аднай з вагасціў Спас-скага павету, Казанскай губ. селяне зрабілі падзел усіх зямлі згодна с прынцыпам:

«Усім па роўну»

У аднай з вагасціў Спас-скага павету, Казанскай губ. селяне зрабілі падзел усіх зямлі згодна с прынцыпам:

«Усім па роўну»

У аднай з вагасціў Спас-скага павету, Казанскай губ. селяне зрабілі падзел усіх зямлі згодна с прынцыпам:

АФІЦЫЯЛЬНАЕ ПАВІДАМЛЕНИЕ НЯМЕЦКАГО ВЯРХОУНА КАМАНДАВАНИЯ ЗА 18 МАЯ 1918 РОКУ.

ЗАХАД:

У районі Кэммелю артылерыйская чыпнасць значаўшы змінела пад вечар і поўнач. Сягоння рагідай тама развіліся моцныя артылерыйскія бас. На іншых фронтагоноў так сама ажыўляўся пі адзік раз.

На паўднёвым беразі Амры артылерыйская атака атакавалі вялікімі сіламі раніцой. Яны ўлезлі ў Вільсюор — Амр Спраба пірывацеля пасупуцца далей па даліні Амры удалася. Ні адзін раз пачынаўшы атака пры ўзроўні Корля кур ні удавалася перад вёскаю.

На шмат мейсцоў фронту былі адкінуты атакі ангелскіх і французскіх разведчыкаў.

У баех і пры удачлівым прэдпрыемствіе паўночні Сант-Міхэля былі ўзяты палонныя.

У апошнюю ноч на Лёндон, Ду́р і іншыя ангельскіе набережныя пункты былі удачліва скінуты бомбы.

Першы-Генэрал-кватэрмэйстар фон-Людендорф.

прызналі амаль аднаголосна і «правыя» і «левыя» з земскіх гласных.

Параўніне Дамініанска-Касцелу, знайходзючы пущем добраўпачтых, ахвярау новыя гроши, зноу началі съпешную рэстаўрацыю унутраннія часці хораму.

Замісціцель загадчына Мінскай р.-к. епархіі кс. Рурк вярнуўся с пaeздкі у Вільню: Коуна, куды ен ездзіў па пытанню, а духоуна адміністраціўным раздзелу сумежных паражавіяў.

Рад вялікіх піражаў і грабеж-ства за апошнія дні (Ново-Романоуская, у семі ўцекача Шварца 36000 р.; з вагона на на ст. Менск Л. Р. ж. д. папіроса і махоркі купца Іванскага на 40000 р. і інш.) у нашым месцы пабудзіў упраўление ваеннага паліцмэйстра наемецца рад мер дзеля узмацавання местовай ахрани, а так сама дзеля палепшэння методаў барацьбы с праступнасцю з боку крымінал. паліціцы.

Хаурс землеуладства склае на 21 мая на выбар «па вельмі важнаму пытанні што тычыцца інтарэсau уся народнаселенія гэтай воблусці» усіх і кождага, каго прышлюць павестку нямецкай улады.

Апавешчэнне падпісано старшыней хауруса землеуладства графам Г. Э. Чапскім.

Прыгаворы нямецкім пад-ым судом за хаванне узбо-за працівадзействіе улады за абрауз нямецкіх салдат, крадзея, за нездчу у сроках (1 мая) войсковага меншчына за нашэнне непрысвоенна-ваеннай формы і за абрыва-дыванне начальнікаў у кат-жную і звычайную турму сроках ад $\frac{1}{2}$ года да 5 гадоў усіго 39 асоб.

Дзеля абароны горада пішэсцьных хвароб—чумы, хперы, тыфуса, трасцы, шкалятны